

Veïmats

DEL TERME DE CALVIÀ

revista informativa i cultural

SEBASTIÀ BARCELÓ, NASCUT A CALVIÀ
ÉXPOSA A SA NOSTRA.

JA S'HA CONSTITUÏT E
CLUB DE MAJORS.

75 Pessetes.

Número 24, Gener, 85.

EDITORIAL

Aquesta Editorial que publicam aquest mes, no és nostra, l'hem agafada del Semanari Dijous d'Inca, perquè trobam que no pot ser més encertada.

Per això, perquè hi estam totalment d'acord, i perquè volem que les nostres Revistes deixin de ser considerades, en molts d'aspectes, com una part folklòrica de la premsa mallorquina, ens pertinemtem reproduir-la a Veïnats com a part que som de Premsa Froana.

Aquesta és:

QUI FA LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA?

De tota la vida, de sempre, de temps llunyans, els pobles de Mallorca i demés Illes Balears, han estat els qui han conservat, amorosament, la llengua que les nostres mares ens varen ensenyar, ja des del bressol. De tota la vida, de sempre, de temps llunyans, els pobles de nostres contrades, han estat els qui, calladament, sense fer renou ni espants, han cuidat, han amoixonat i han besat el nostre bell parlar. De tota la vida, de sempre, de temps llunyans, els pobles nostres -"nostres"- han estat qui, robant temps al temps, i alleugerint la butxaca de diners, han escrit, han publicat Premsa Forana, amb la nostra parla. Som, els Forans, els qui hem conservat a través de la Premsa, els bells costums d'escriure amb el sonor parlar que ensenyà, a cada un de nosaltres, nostre poble. La mal anomenada Premsa Forana, lluitant contra vent, contra marejol i contra mil i una cosa més, ja sia setmanalment, quinzenalment o mensualment, escriu la LLENGUA NORMALITZADA i, desgraciadament, tot partint dels cappares, dels directors i tècnics, qui mos comanden, mos resulta, ens resulta que, suposam amb la millor de les intencions, quasi ens neguen el pa i la sal de les ajudes per espergir CULTURA POPULAR, emprant la LLENGUA NORMALITZADA.

També és trist que, certa Premsa ciutadana, rebi, amb una freqüència, quasi ofensiva per nosaltres, noltros, unes bones pàgines de propaganda -pagada naturalment, amb doblers de tots- un dia rera l'altre, els, sempre prostituidors, però necessaris, doblerets. Escriuen llavors, pàgines amb nostra llengua? Fan cultura Mallorquina, Balear, emprant el parlar del Fill Major de nostra Raça? O culturitzen Mallorca i les Balears, ensenyant-nos bells paisatges nostrats, emprant, també, la llengua Castellana? Com quedam! Qui està NORMALITZANT LA NOSTRA LLENGUA? La Premsa Ciutadana o la Premsa Froana? Les més de trenta publicacions associades, escriuen part o tot amb Català o Mallorquí o Balear. I, ens demanam, quants de milions van destinats a aquestes publicacions? Quants de mils de pessetes ajuden a paliar els grossos gastos, les grosses despeses d'aquesta Premsa humil, senzilla i nostrada?

Si realment la Premsa de Ciutat NORMALITZA LA LLENGUA, encara que sia poc a poc, nosaltres no hi tenim res a dir. Tan sols, aixecam la nostra veu, que cada dia torna més forta, simplement perquè els forans ja no tenim aquella por ancestral i ens sentim alliberats de la pressió de la Ciutat de Mallorca.

Demanariem moltes coses als responsables, però la seva privilegiada intel·ligència els obrirà els ulls, fins ara tancats, a la llum, a la nova llum d'aquesta NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA i nostres publicacions, no estaran discriminades, arreconades i assustades. I que quedi constància que nosaltres, noltros, amb els cappares o sense els cappares, farem POBLE, simplement perquè ho som de sempre, de tota la vida, d'antany, del primer dia.

I, preguem germans perquè desaparegui del món la pobresa periodística qui "pare-nostre" a la boca, demana una llesca de pa amb oli. Amèn.

NOTICIARI LOCAL

Gaire bé hem de parlar exclusivament de Festes, i els actes a que caldria fer referència són prou coneguts, per populars i tradicionals, però, així i tot, alguna coseta podrem resaltar.

La Nitbona, per exemple, amb l'actuació durant les matines, de la Coral de Calvià, molt nombrosa enguany, que interpretà varies Nadales.

Els Reis, en podria ser una altra, amb els seus obsequis i les seves sorpreses, la seva organització a Es Capdellà, per part de l'Associació de VEïns. Per cert, ha arribat a les nostres orelles que l'Ajuntament subvenciona a la Parròquia de Calvià amb 80.000 ₧. la seva organització i la mateixa quantitat a l'Associació dels d'Es Capdellà.

Sortint de les Festes, dir que, el passat dia 15, amb l'assistència de les primeres autoritats i del President del Consell Insular de Mallorca, Sr. Jeroni Albertí, es va constituir el Club de Majors de Calvià, del que donam major informació a altres pàgines.

I ja, el dia 13 de Gener, quan Veïnats serà a la impremta, s'haurà realitzat en el Centre Social un super espectacle a benefici del Club de Majors, on hi intervendran:

- Banda de Música.
- Ballet de Mª Rosa.
- Ball de Bot.
- Coral de Calvià.
- 3 guitarristes.
- Alumnes de guitarra.

Manuel Suárez.

ELS CALVIANERS NO VOS CREIS RES

I és ben cert..., mirau si sou punyeteros que tot d'una trobareu les innocentades del passat número. Es nota que teniu bon humor.

Ni Disneylàndia es farà a Calvià, ni el nostre Ajuntament és zona desnuclearitzada.

Ja sabem també, que En Reagan no té mai vacances, per tant no podrà anar a Es Capdellà.

I com voleu que els Carnivals de Rio de Janeiro vinguin a Calvià, quan la nostra Rua és molt millor?

Ens sap greu pels afeccionats als toros, però encara haureu d'anar a Palma, perquè s Santa Ponça estan adobant, a la fi, l'encreuament.

Què més voldriem que Calvià fos Sèu Olímpica durant els propers Jocs del 92, però els únics jocs que veurem seran els de boles, si els nins volen fer-ho.

Si, al manco, amb aquestes innocentades vos hem fet riure una mica, ens donam per satisfets, si vos heu enfadat, alegrau aquesta cara vostra i perdonau-nos, que estam en Festes.

REVISTA VEÏNATS

NOTA INFORMATIVA

Com veis, començam el tercer anys de Veïnats i, ai!, hem de parlar de doblers i dir-vos que la subscripció per aquest any serà de 600 ₧. anuals, mentres que les Revistes en costaran 75. Les despeses per fer la Revista han augmentat i per això aquesta petita pujada.

Esperam rebre, també, una subvenció per part de l'Ajuntament.

Si qualcú de vosaltres vol fer efectiva la seva subscripció per correu, pot enviar un Gir Postal de 600 ₧. a la direcció:

Revista Veïnats.
Ca'n Marçal, 14.
CALVIA.

Telfs.- 67 04 94.
67 02 10
67 04 97.

COMESTIBLES

SIMÓ

Mayor, 50

CALVIA

BAUZA

★ ELECTRODOMESTICOS

★ JUGUETES

★ OBJETOS DE REGALO

C/ Mayor, 34

CALVIA

EL PLENARI DEL MES

Al plenari del mes de Gener es tractaren els següents temes:

- S'aprovarà el nomenament de funcionari d'arxiver bibliotecari.

- Es prorrogà el plaç d'execució de les obres d'abasteixament d'aigua y clavegueram de Calvià i es Capdellà (2ª fase) fins el dia 15 de Gener de 1985.

- S'aprovarà la subvenció de 400.000 ₧ per les carroces dels reis a l'associació de Santa Ponsa.

- S'aprova la cesió gratuïta a l'Ajuntament d'una zona verde a Peguera, propietat de Dona Francisca Roca.

- S'aprova la subvenció al club esportiu Costa de Calvià de dos milions de pessetes, al club esportiu Santa Ponsa 600.000 ₧, i al club esportiu Cade Peguera sis-centes mil pessetes.

- S'aprova una subvenció econòmica a la Parròquia de Calvià d'un milió dos-centes mil.

Com a punt d'urgència es dugué l'elecció que, per l'any 85, pot posar l'Ajuntament i foren per Calvià: el Dijous Sant i el dia de Sant Joan, i per es Capdellà: el Dijous Sant i la Mare de Deu del Carme.

REDACCIÓ DE VEÏNATS

club de Majors

CLUB DE MAJORS

El passat dia 15 de Desembre, es constituïa formalment el Club de Majors de Calvià, a un acte celebrat al Centre Social, que va compta amb la presència dels Regidors i Batle del nostre Ajuntament, el President del Consell Insular de Mallorca, Sr. Jeroni Albertí, el representant de Sa Nostra a Calvià, presidenta de l'Associació de VEïns i del Rector de Calvià.

A breus parlaments, el President Albertí i el nostre Batle, ressaltaren la importància que té un Club de Majors, recalcant que són els majors els qui ho han de constituir, de programar, de realitzar activitats, no es tracta de fer un raconet on deixar-los descansar, sinó proporcionar-los la possibilitat i els medis per organitzar-se, realitzar tota casta d'activitats i aprofitar les coses que totes les entitats tenen per ells.

Després dels Parlaments, era el moment d'elegir la primera Junta Directiva, i si he de dir la veritat, em va sorprendre, agradablement, la rapidesa en que ho feren i la decissió de presentar-se als càrrecs directius, ja que tots sabem que els més joves són molt reticents en quan a formar part d'una Junta Directiva.

Els elegits són:

- Presidenta: Catalina Sastre.
- Vice-presidenta: Paula Vich.
- Secretari: Jaume Lladó Dols.
- Tresorer: Jaume Lladó.
- Vocals: Mª Rosa Cabrer.
Damià Cabrer.
Pere Carbonell.
Jaume Gual.

Hi ha que fer, també, menció de la gran assistència de gent, cosa que demostra la necessitat que tenien d'aquest Club i la importància que, per tots, suposa.

Ja, des d'aquest moment, Veïnats eis fa arribar la seva felicitació i es posa a la seva disposició per tot quan vulguin anunciar, oferint-los, ambé, l'espai que necessitin cada mes, per anar publicant les seves activitats, els seus quefers, els seus logros.

Ens arriba, de S.A.L.M.A., l'horari i itinerari del Correu de Calvià, aquí el publicam:

Dies faners:

Sortides de Palma: 7, 12, 14'30, 19'35.
Sortides Capdellà: 7'10,8,13'30,16'15.

Dies Festius:

Sortides Palma: 9'30, 15, 20.
Sortides Capdellà: 7'45,14,17'45.

LINEA 20

PARADAS

ITINERARIO IDA:

- Rambla
- Jardín Botánico
- Rambla pas. C. Ecce Homo
- Plaza Weyler
- Jaime III plaza Pio XII
- Jaime III - frente Nacar
- Av. Argentina antes C. Fábriç.
- C. Aníbal n° 22
- Plaza Progreso
- Marqués de la Cenía n° 8
- Marqués de la Cenía n° 38
- Joan Miró antes C. Bosque
- Joan Miró n° 24
- Joan Miró Plaza Gomila
- Joan Miró n° 110
- Joan Miró Cnd. Bonanova
- Joan Miró n° 182
- Joan Miró Porto Pi
- Joan Miró Son Matet
- Joan Miró Hotel Nixe
- Joan Miró curva del Golf
- Joan Miró frente C. 312
- Joan Miró n° 326 y n° 714
- Joan Miró H. Maricel
- Ctra. Andraitx - B. Granada
- Ctra. Andraitx - Por. Nous Alto
- Ctra. Andraitx - Delfinarium
- Ctra. Andraitx - Punta Negra
- Ctra. Andraitx - Son Callu
- Palma Nova - Pza. Av. del Mar
- Paseo del Mar - La Bruja
- Calvià
- Capdellà

ITINERARIO VUELTA:

- Capdella
- Calvià
- P. Nova esq. P. Mar Av. Playa
- Avda. Playa La Bruja
- Son Callu
- Punta Negra
- Delfinarium
- Portals Nous Alto
- Bar Granada
- Hotel Maricel
- Joan Miró 333 B
- Joan Miró n° 315
- Joan Miró n° 305
- Joan Miró n° 285
- Hbtel Nixe
- Joan Miró fren. C. Infant.
- Joan Miró p. M. Sadirakis
- Joan Miró Porto Pi
- Joan Miró Rest. Riflií
- Joan Miró Ca'n Barbará
- Joan Miró n° 83 y 83 A
- Joan Miró Plaza Gomila
- Marqués Cenía junto plaza
- Marqués de la Cenía n° 125
- Marqués de la Cenía n° 35
- Marqués de la Cenía n° 15 y 17
- Pza. progreso
- C. Fábriç
- P. Mallorca ant. p. Jaime III
- Jaime III frente Nacar
- Plaza Weyler
- Rambla

LA NOSTRA LLENGUA

EL SO DE J

Aquest so, representat per la lletra J, no sempre s'escriu amb aquesta, per saber-ho, hi ha que seguir les normes:

1ª.- Posam J davant a, o, u: monja, joc, ajuda.

2ª.- Posam G davant e, i: germà, girar, monges, llegir.

EXCEPCIONS:

a) S'escriu J davant els aplecs: ECC i ECT, com injecció, projecte.

b) S'escriu J a les paraules: jeure, jeia, jerarquia, jeroglífic, majestat, Jeroni, Jesús, Jeremies, Jerusalem. I a tots els seus derivats.

En ocasions haurem de fer el So de J reforçada, que és de la següent manera:

El so de J reforçada que sentim a paraules com viatjar, s'escriu, com veis, amb TJ o Tg, i segueix les mateixes normes que el so de J, que hem vist un parell de retxes més amunt.

Practicau, ara, amb aquests exercicis:

o tenc dos ermans i una ermana. Tu tens una ermana mona. En tenim dues de mones i una de meessa, que posa ineccions. A Menorca hi ha molt bones plaes. Hem anat al uat a cercar un ue.

I les solucions del mes passat seran:

Les discules discussions han estat molt enceses. Les dones van a la plaça a comprar allò que necessiten per dinar i sopar els de la casa. El carnisser pesa la carn amb unes balances. He anat a cal Sucrer i he comprat un braç de gitano. Comprarem un parell de Sabates i de calces.

Manel Suàrez.

SES GLOSES DEN PERE GIL

Hem rebut d'en Pere Gil el tercer llibret amb ses seves gloses. Aquí en teniu un parell

Ja tenim aquí s'ANY NOU;
és nou nat i ja camina.
Qui de voltros endevina
si serà any de renou ?

Posem ses coses clares
per regir-nos dins s'any nou;
Guardau per voltros es brou
i deixau-me ses tallades

Ja ho diu En Pep de Ses Marjades:
"Festes passades, coques menjades."

LA VEU DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

AVV
la vila
entre tots la farem amunt

L'Associació de Veïns ens comunica:

Que està a punt de començar a desenrotllar un important programa d'activitats culturals per aquest any 1.985. Parteix de les festes i actes que es fan normalment a Calvià i Es Capdellà, i programa un acte cada mes a un dels dos pobles, de manera que la gent de cada poble pugui assistir-hi, els actes són conferències, teatre, actuacions musicals, etc. A més d'això, es faran una sèrie de concursos de truc, dominó, etc.

També organitza el 1er. Concurs de Narració, poesia, assaig, dibuix i ceràmica, en català, a les Escoles de Calvià i Es Capdellà.

El pressupost total és de 800.000 pessetes, demanades a l'Ajuntament i aprovades per la Comissió de Cultura que ho va traspasar als pressuposts d'enguany. L'únic problema per dur a terme aquestes activitats és el dels doblers. Esperem que l'Ajuntament els adelanti aviat.

Continuen tractant-se els problemes de Poliesportius, metge (als dos pobles), aigües, etc.

Recentment es va demanar a l'Ajuntament que no deixés estacionar els vehicles a la Plaça Joana Nogués d'Es Capdellà, ja que es tracta d'una plaça, no d'un aparcament. Però les mides preses pel Consistori no són de l'acord de l'Associació, ja que s'han limitat a posar unes jardineres totalment antiestètiques sense avisar de la prohibició als veïns, cosa que els ha perjudicat. Aquesta Junta Directiva es mostra en desacord amb tan desafortunada mida, i prega a l'Ajuntament que rectifiqui i que a més, fagi una plaça decent.

AVIS DE L'ASSOCIACIÓ

Pel proper Dissabte dia 26 de Gener a les 18'30 h., tindrà lloc a Sa Societat la reunió informativa trimestral amb els Associats.

Veïnats vol felicitar al'Associació per la seva sort dins els sorteigs de Nadal ja que a tots dos, Nadal i "El Niño", han tret el "reintegro".

SI NECESITA UN BUEN SERVICIO DE GRUA LLAME A:

RADIO GRUA CALVIA

68 09 70

SERVICIO PERMANENTE CALVIA (Mallorca)

Tels. 67 04 63 - 69 08 29

CREACIÓ

L'any 1.907, un Calviané, desconegut per nosaltres, escrivia unes Cançons titulades:

" GRAN JUNTA DE CANS "

de les que només ens ha arribat la Primera Part. Aquestes cançons estan escrites en mallorquí, sense tenir en conta les normes gramaticals, nosaltres les reproduïm tal com les va escriure aquest calvianer.

Pareix ésser que les cançons venen motivades per un impost promogut per l'Ajuntament que tenia relació amb els cans (alerta Ajuntament de Ciutat i preniu mostra...). L'autor ens presenta una Junta de Cans, donant-los a conèixer amb el mal non del seu propietari.

Abans de reproduir-les, dir només que si qualcú té notícia de qui les va escriure, ens ho digui per donar-lo a conèixer, de la mateixa forma que ara ho feim amb la seva obra.

GRAN JUNTA DE CANS

celebrada
A SA PLASSA DE CAUVIA
en el mes Juny
de 1.907

CANSONS ESCRITAS PER UN CAUVIANÉ

Primera Part

PALMA

Estampa de F. Guasp

1.907

(Així ens ha arribat la portada, que no reproduïm per estar molt deteriorada)

Es qui se vulgue enterá
des renou y chamusquina
que mou sa rassa canina
des pobles de Cauviá
no te mes sino comprá
aquest papé delitós
qu'amb duas pessas de dos
el se pot apropiá.

Es un hermós document
que presentan tots es cans
associats com à germans
en es nostro Ajuntament
per dirli que injustament
los declaran cruel guerra
essent axí que a la terra
es es ca tant bon sirvent.

Pareix que à una sessió
s'Ajuntament, va parlá
en es qui tendria ca
posarlos contribució
y axí feren es pregó
diguent que's qui faltaria
es seu canet posaria
sa pell a s'estenedó.

Redeu.. cuant varen sentir
es pregó tots es canets!
n'hagueu vist de rotlets
fent renou y discutí
Tots hey varen acudí
y pe se Plassa y s'Aujup
nomes sentian bub, bub,
que feye pò es passarní.

Es que và arrivá's primé
va se en Trigo del Sen Punta
y totduna tirá junta
en so negret des Ferré
llavonnes compargué
ne Coco del Sen Podera
y en manave su derrera
de tota casta un chinché.

No passà un petit instant
y se cussa de S'Escola
hey va nar fent sa tarrola
bub, bub, y sempre botant
va surtí es des Satx lladrant
y aquell mé de C'an Jeroni
y aramren tal rebumbori
que'n es petits causá espant.

Degué durà dos minuts
aquell infernal rosari
fins que's cans des Secretari
qu'encara no eran vinguts
pegaren dos axebuchs
a se den Juan escolà
y tothom se và aturà
tots quedaren com a muts.

En Pinta de ca'n Garrit
escoltava sa corneta'
allargat dins sa cuneta
en es sol mitx adormit
y en passave un de petit
y cuant el vé vá exclamà
o aquest sap que ha de pagà
o no hu deu havè sentit.

Venguè'n Quin d'es Cusinet
y en Simó den Noradi, y ells dos
heu'naren a di
en es del Sen Miquelet
vengueren es des Pontet
es den Bujove y den Dols,
tots cansats y plens de pols
en ses cusses den Masset.

Es de can Vich no hi faltà
ni sa cussa des Piné,
ni'n Ramell des Garrigué
ni's canet de s'Escolà,
que passaren a cridar
en Curro de ca ne Rose,
perque s'ordre era una cose
que los dave que pensà.

Tambe's ca del Sen Benet
venguè'n tots es dà sa Costa,
que debaxaven apòsta
per sebre s'asunto en net;
venguè's ca de ca'n Porchet
es se cussa des Melé
y en se d'en Aranu barbe
y un negre de p'es Collet.

En sos de sa Capelleta
se des Metje và arribà
y tothom la saludà
com la véren tant guapeta,
per paga es una cusseta
de lo milló que's conex
y una axí be se marex
una bona arribadeta.

Ne Juli den Guiamet
cuant va veure aquells estols
que pasaven a redols
en so ca del Sen Benet
y en ses cuses des Pontet
dicué ¡y que peste es axó?
"Lo milló es que hi vaye jó
y axí hu sabre tot en net".

Y en aquex matex instant
en que per partí ja'stava
se den Garriga pasava
escapada y plataxant,
y cuant li va se devant,
totas dues conversaren,
y plegades sen anaren
escapadas per envant.

De modo que s'hi aplegà
tanta y tanta caneria
que per allà no hi havia
qui s'hi pogués atracà,
no feyen mes que lladrà
y renou y corredissa,
y amb aquella escampadissa
nigù poria pasà.

Amb axo arribà's moment
de se guarda den Perico
y en Nort diu: "Cerrar el pico"
que jo som es president
y vos vench á fe present
que aquexa ordre qu'han donada
la trop tan exagerada
que lo qu'es jo no hi consent.

Voltros no veis es gran mal
que mos pot sobrevení
si tracten de fé cumplí
un pregó tan criminal,
perqué si fos dú morral
en fan d'un tros de figuera,
pero pagà... per derrera,
a mols mos daran cimal.

Tots aquells mes petitons
que son es mes esposats
escoltaven estorats
y agafaren tremolons;
peró en Nort en ses rahons
los donava algun consol
y los deye "jo totsol
vos treuré d'aquets torrns".

En Salton des Satx digué:
"Nort, tu tens molta raó
y si no's agontadó
ja pots di lo que hem de fé
que si importa dú papé
per fé un escrit en es Batle,
mal me rompin un éspatla
te jur que'l presentaré.

En Polo de can Jeroni
respongué "Dispon de mí
que axó no pot quedà axí
maldement vulga el dimóni
jo conech don Seledoni
que's un entés escrivè,
y tot heu arreglarà
si hu hem de dú a Sant Antoni.

Se des Metje que se té
pe sa curra de la vila,
va volé'stà à cap de fila
y un discurs també va fé,
y va dí: "Jo tench papé
sellat, retxat y de blanch
y vos donaré de franch
tot aquell que heureu masté".

Ne Coco del Sen Podera
que també volgué parlà
va dí "Si mos hem d'alsà
conta en mí per dur bandera,
que jo'stich com una fiera
contra's que ha fet es pregó
que voldria pasarló
mes endins que a Capdepera.

Y contau que aquesta cham
de petits que'n van darrera
en veurém en se bandera
totduna me seguiran;
que hu diguen tots "¿com estam
que me seguiu o m'ajech?
Y tots varen fé llep, llep,
en ne Coco mos n'anám.

Amb axó comparagué
tot correns a fé qui pot
se fiera den Barragot
aquell tipo de janké
totduna que'n Nort el ve
va dí "¿Tu qui ets camarada?
Jo som se fiera malvada
ja pots dí lo que he de fé.

N'hi va ve de quixaladas
cuant sentiren s'esturment
aquell fotema innocent
que no te quatre pulgades
y sentí ses bravetjades
d'un estrumbol com alló
tots es cans a un matex tó
varen dí: Viva'n Trosadas!

Compañeros ja que n'hi ha
que no han sentit es pregó
me pereix que lo milló
serà ferlos avisà
y tronarmos replegà
aquí mateix, à se Plassa
y en sos cans de se Porrassa
tractarem qu'hem d'arreglà.

Dictarem es memorial
qu'hem de dà a s'Autoritat
per dí que tenga piedat
d'anar contra un animal
y demanarem formal
que en lloch de contribució
tornin camvià's pregó
diguent qu'hem de du morral.

Nort, no se lo que convé
que pach l'amo o du morral
Ah, Salton, qu'ets d'animal
Tu no veus lo que convé?
En havé de d'aun dobbé
hey haurà se matadissa
y en veuran de panjadissa
pe's simals de garrové.

Y axó que per mi no va
no tenc cap mica de pó
perque com som un cà bó
es meu amo pagarà,
peró hem toca defensà
tota aquesta patulea,
y un canet ple de morfea
va dí: en Nort te bon cò,

Viva en Nort..! tots varen dí
farem lo que tu voldras,
Diana idó tu avisaras
per diumenge dematí
tots els cans de per aquí,
tu, Polo es des garrigues
y en Curro tots es demés
y digau qu'han d'assistí.

Que s'asunto es d'importancia
moltet mes que no's creuran
y s'unió es un obra gran,
que trabayant en constancia
no hi ha que tenir gens d'ancia:
en se huelga lograrem
tot lo que demanarem
en es Batle amb una instancia.

La cosa ja'stá arreglada,
qui vol quedà pot quedà
que jo m'envatx a dinà
que no'm peguin capotada
y en Salton, son camarada,
va pendre cap a càs Satx,
y tothom va dí m'envatx
si se junta està acabada.

De tanta de caneria
se plassa quedà ben neta
peró quedà ben bruteta
de paparra y puseria,
y un olor que se sentia
tan ofensiva de cà
que qui'nava per allà
lo que cercava fe via.

Fins aquí es sa part primera
y esplica lo que ha pasat
en es mi-ting celebrat
pe s'asamblea canera
saltre part que vé darrera
durá escrit es document
que han de dà a s'Ajuntament
es cans que han alsat bandera.

Cauvià 20 de Juny de 1.907

Un cauviané

Xerrades de cafè

El mateix contraste físic, urbanís-
tic, geogràfic que existeix entre la
costa i els nuclis urbans de Calvià
i Es Capdellà, com si d'un procés de
concentració es tractàs, el sofreixen
els calvianers en la seva personalitat.

Tot això ho dic per l'experiència
treta de la darrera xerrada, que essent
franc vos he de confessar que hi va
haver una mica de mala fè per part meva
i vos ho explic: M'havien convidat a
unes matances, i amb el propòsit de
treure-hi tallada, ja hi vaig anar amb
les orelles ben badades per a posterior-
ment fer-ne una xerrada a Veïnats, ara
bé, cap dels protagonistes ho sabien
ni ho sabran fins a llegir aquestes
retxes.

Eren les set i mitja del matí del
dissabte primer dia de desembre, en
arribar ja hi era En Joan, i N'Arnau
encenia el foc per encalentir aigua.
Al poc temps arribà el Sen Toni que
amb ironia va deixar caura que ell només
venia a mirar, i que es creia que ja
l'haurien mort. No eren encara les vuit
i la tan desitjada pluja, va començar
a caure, "Mals llamps i havia de ploure
precisament avui!". Aquella, quasi hora,
que va ploure va servir per enriquir
el meu concepte d'aquelles persones,
llavors En Tòfol ja havia arribat.

"Ja veuràs per allà baix si en
menjaran de brou!" "No, i si ve de ponent
plourà una bona estona!"

Be va sortir el pagès, viu, amb
experiència, que aquells homes duen
dins, i que poques vegades surt a l'aire,
ja que el que normalment els envolta
no facilita que roi el torrent de sabidu-
ria oblidada.

El sen Toni ens va amollar dos acudits d'allò més coent, el de la trompa de sol i el del barber que es volia passar de llest.

Sortí el tema dels esclatassangs, si per Nadal esclataria, hi ha precedents. Anècdotes com la de dos forasters que n'estaven cercant per on cercava En Joan i sense que ell en trobàs cap, aquells "aquí hay una" i "aquí hay otra", tement-se, En Joan, lo pitjor se'ls hi va atracar i va verue que el que aquells confonien amb esclatassangs no eren altra cosa que bolets dels més corrents, quan el tema va estar clar, un d'aquells va reprendre la pressumpta experiència de l'altre.

De quan eren jovenets un "bataclai" de famelles per la garriga, que no va acabar com devia.

Llocs com Sa Cisterneta i d'altres que no coneixen per on s'hi va més que ells. O caçar a la paupeta, formen part del lèxic seu.

Amb tot i amb això el temps s'havia aclarit i ens vàrem disposar a començar la tasca. Com cada any N'Arnau diu que el porc no és massa gros, i igual que cada any és un preciós animal que passa les vint-i-cinc arroves, encara que li pesi al meu amic i competidor N'Arnau, En Joan de s'Aljub, i això que aquest porc estava trancat.

Be ja el tenim defora, el vencís pel morro i la cama esquerra de davant fermada, l'agafam, i aquí hi ha quatre frases clàssiques: "A les tres tots per amunt" "alerta als collons amb les coces" "la banqueta no aguantarà" "l'any que ve serà més petit". A les tres ja l'alçarem, però la banqueta va córrer i qualqu se'n va anar de grapes, i el porc dret en terra, hi tornam i aquest pic la cama de la banqueta no va aguantar. El matà el Sen Toni de dret, i així va donar la sang.

El desfer-lo i dedsnossar-lo no ho detall perquè a altres bandes s'ha tractat més científicament.

Però el berenar de xuia frita, si que es pot dir que és amollar-se els sostens, per el règim alimentari que qui més qui manco fa tres quartes parts de l'any per evitar els "mitxelins". El mateix dic de les especialitats dolces i salades de Na Catalina. Entre el berenar i el dinar, la gent capola, pasta, cus, neteja butza o sala ossos.

Un bon arròs posà fi al jornal. Encara es pot escoltar com xerren en Joan i En Tòfol dels colls per caçar tords amb filats.

Com qualsevol dolentia es paga, l'empatx de menjar no va passar fins vint-i-quatre hores més tard.

A Sa Plana pel desembre del 84

El meu agraïment a N'Arnau i en Tòfol Pacient, En Joan Ravasco i el Sen Toni Canot, per la seva amistat.

Joan Rubio

PUB ROLLING'S
MUSIC-BAR "ES CASINO"
Ca'n Vich, 3 - CALVIA

CINE!!!

-13-

1 Dia 18 a les 21 h.

COMO EL PERRO Y EL GATO

Un film de **BRUNO CORBUCCI**
BUD SPENCER TOMAS MILLAN en
"COMO EL PERRO Y EL GATO"

con MARC LAWRENCE MARGHERITA FUMERO
DON SEBASTIAN BILL GARRIGUES JOAN CALL

Un film de **BRUNO CORBUCCI**

MUSICA DE
CARMELO Y MICHELANGELO LA BIONDA

1 Dia 2 de febrer
a les 21 h.

GIANNINA FACIO Y MIGUEL ORTIZ
EN

UN FILM DE: JOSE MARIA CASTELLVI

COM
AGUSTIN GONZALEZ • CONRADO SAN MARTIN •
ALFREDO MAYO • MANUEL DE BLAS • LUIS SUAREZ •
COLABORACION ESPECIAL DE: JOSE LUIS DE VILALLONGA

1 Dia 26 a les 21 h.

Los Locos de Cannonball 2

(THE CANNONBALL RUN II)

¡Vuelven aquellos entrañables «locos» que hicieron las delicias de millones de espectadores! Un reparto aún más fabuloso que el anterior y una aventura cuyo vértigo nos lleva a vivir las situaciones más altamente risibles de esta década. ¡Aquí están de nuevo nuestros amigos... y traen muchas más «movidas»!

Director: Hal Needham

REPORTAJES

Julian

- Bodas
- Bautizos
- Comuniones
- Fotografía en General

Tel. 670464

C/. Mayor, 27 - 1.º-1.º - CALVIA

★ Vuelve a abrir el Cine Patagonial de Calvià, con un nuevo sistema de proyección y sonido y con una gran selección de películas.

Bar Restaurant

ESPECIALIDADES

- Arroz Brut
- Frito Mallorquin
- Sopas Mallorquines
- Lomo con Col
- Tortas con Col
- Caracoles
- Paellas

CA'N PEDRO

COCINA MALLORQUINA
Y TAPAS VARIADAS

C/. Mayor, 25 - Tel. 670455 - Calvià - (Mallorca)

Es pot veure a la fotografia de damunt, a la seva part inferior esquerra, les parets d'un dipòsit, mentre tant, al fons, s'excaven diverses habitacions.

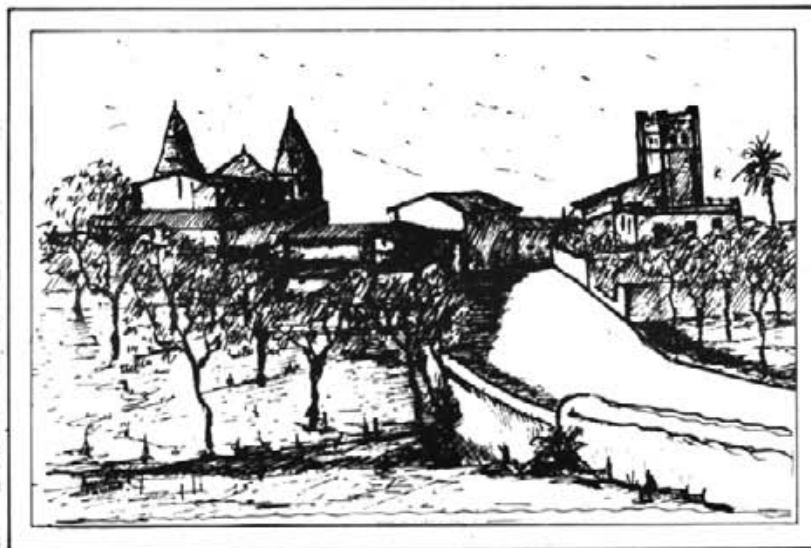

A aquesta fotografia veim, a la part inferior dreta, el que es suposa era la porta d'entrada, es veu, més d'aprop, les parets d'algunes habitacions.

SEBASTIÀ

BARCELÓ

JAUME

En Sebastià Barceló, nascut a Calvià com heu vist a la portada, ~~ex~~posa totsol, per primera vegada, a Calvià. Com ell mateix diu, aquesta exposició només es podia fer al meu poble, perquè ell i el seu entorn són la temàtica dels quadres.

L'exposició és fruit de molts d'anys de feina, hi ha quadres bassats en dibuixos que tenen més de quaranta anys. És, pel pintor i els seus amics de jovintut, un motiu de retrobar-se, de recordar dies ja passats, "pilleries" com ens diu el pintor.

Aquí davall va la seva dedicatòria, ella mateixa vos explicarà molt millor el perquè de l'exposició i tot el seu valor.

Aquesta mostra de pintura va dedicada essencialment a aquells amics de joventut que foren els meus acompanyants a molts d'aqueixos llocs i animaren els meus primers intents pictòrics: En Pep Suares, en Caetano de Son Font, en Joan Garriga (e.p.d.) i altres amics de pilleries i jocs de la nostra infància. A tots voltros habitants de aquest lloc que sentiu admiració per ell, vos deman benevolència, ja que no pretenen el meus quadros altra cosa que plasmar l'afecte que li tenc.

NITO

EL MISTERIO DEL HOTEL

(Continuación)

CAPITULO 2º

Cuando estaban durmiendo, Lili se despertó. Despertó también a Ana porque quería ir a ver las otra habitaciones, sentía curiosidad.

Las dos niñas salieron de su habitación sin hacer ruido.

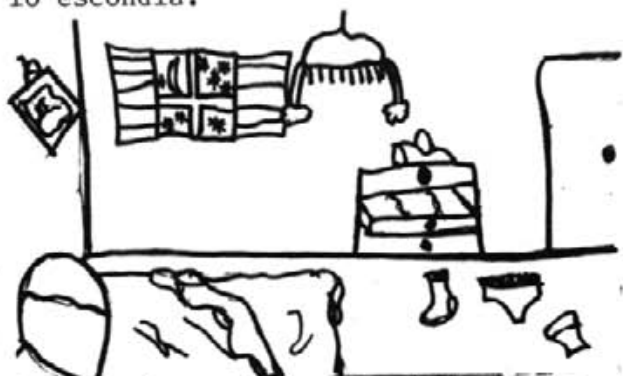
La primera habitación que vieron era igual que la que habían dormido, estaba como habían dejado la suya.

- Aquí hay algo raro- susurró Ana al oído de Lili.

Cuando llegaron a su habitación vieron que estaba sucia, sin luz y los muebles rotos, con telarañas y un pedazo de tela rota como colcha, las niñas miraron el número por si se habían equivocado, pero era su número.

- Qué hacemos Lili?
- Irnos a la otra habitación.

Al llegar a la otra habitación, se acostaron y Lili se quedó pensando un rato todo lo que le parecía muy sospechoso, sobre todo la recepción en que había un aparato muy raro y el viejo lo escondía.

A la mañana siguiente, las dos niñas se fueron de este hotel tan raro.

Al llegar a su casa, se reunieron con su familia y contaron todo lo que les había ocurrido.

Los padres de Lili le dijeron que no fuera más a ese hotel. Pero Lili estaba intrigada por resolver el problema de ese misterioso hotel.

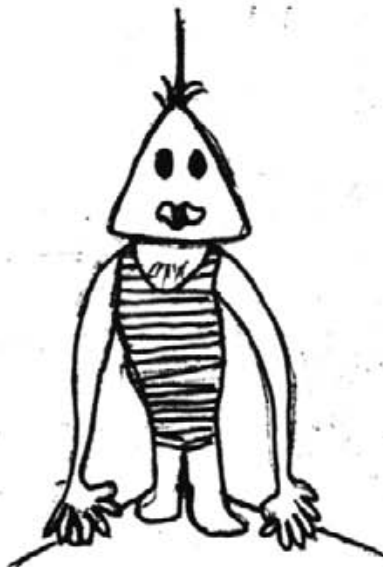
Diana Hernando.

UN VIATGE CAP A ...

Arribarem a port i, al devallar del vaixell, vaig veure un animal extrany amb un bec de tres metres, uns ulls petits, petits i unes orelles, quines orelles!. Al posar el peu a terra em va agafar la ma i em va estirar duguent-me a un clot dins la terra, mos hi aficarem (pareixia un niu de formigues) i vaig començar a veure unes coses estranyes...

Hi havia uns animals com el qui m'acompanyava, però també hi vaig veure una olla que bullia damunt un tros de gel, unes estidores que ballaven amb sa música de Miquel Jacson, sí aquell que diu: Thriller, Thriller!, més endins eancara hi havia un llapis que escrivía damunt la terra. Aquell extrany animal m'intentava xerrar amb un idioma que pareixia quan se roseguen ses cames de ses cadires p'enterra. Vaig entendre més o manco lo que em volia dir. Deia que li anàs darrera, el vaig seguir i em va dur a un racó on hi havia una especi d'homo però amb set dits a cada mà, els braços fins enterra i ses cames de dos pams. Tenia el cap triangular i uns ulls vermells. Aquella "cosa" em va xerrar en foraster. Em deia:

- Oye tú, de onde ere?.
- Perdona, no entiendo
- Jo soy de allí arriba.
- Muy bien muxaxa- em va contestar i fent una manotada em va dir:
- Mira, si quiere sabe por onde se sale, a la dextra i luego, palante i pariba, pariba.

-Oh!, muchas gracias- vaig dir jo.

Munxo gusto en conoserte, adio- i em va despedir.

Tota estranyada vaig seguir lo que m'havia dit aquella "cosa", i sí!, vaig arribar a dalt de tot, vaig pujar altre pic al vaixell i ens vàrem anar cap a ca nostra.

Margalida.

Panaderia

Ca'n Perret

C/ Mayor, 3. CALVIA

cerrajería
A. SOTOMAYOR

es ferrer
des poble

C. BON MI. Nº 2 -CALVIA- MALLORCA

HISTORIA DE UNA ILUSION

En un lugar de Mallorca...vivía una población esperanzada con tener un gobierno local que resolviese muchos de los problemas que alcaldes anteriores no habían podido o querido resolver.

La heterogénea ciudadanía diseminada por los no menos diversos enclaves costeros y del interior, esperó ilusionada que las elecciones de mayo dieran como resultado la electa proclamación de un nuevo alcalde que fuese capaz de infundir un nuevo talante al consistorio y con él barrer por todas ese espíritu pesimista engendradora de resignación que había aparecido en la psicología popular como consecuencia de las actuaciones políticas precedentes.

Con esta eperanza fué el pueblo a votar pero, el escrutinio de los votos hizo, como el cántaro roto del cuento de Perrault, perder las ilusiones abrigadas. Fué tanto así que alguien, a enterarse de los resultados de la elección y al estilo del lamento del rey moro Boabdil: "con sacar solo ocho cocejales y faltarnos uno para la mayoría, se pierde para Calviá 20 años de alcaldía socialista". Parecía como si los defensores y los profetas de los "valores eternos" de nueve se hubieran autoconfirmado en sus posiciones; obteniendo una prueba mas para presentar la actitud pesimista y resignada del pueblo llano como algo ya endémico y consustancial al mismo, ya los rumores apuntaban un alcalde continuista tras el pacto de gobierno de los grupos dextrógiros.

Después del 8 de mayo, los dias se sucedieron para muchos con la monotonía del caer de la lluvia; para otros, los menos, con el atractivo de los reparos de cargos políticos en breve a ocupar. Así hasta la última decena del mes señalado que como si el destino, llamado ciego, habriera un ojo y contemplara a gran parte de ese pueblo entristecido, se compadeciera de él, y queriendo devolverle la alegría hizo que una de las papeletas se equivocara de destinatario, dando como resultado la elección de alcalde socialista.

Después de inexplicable acontecimiento se suceden brindis y querellas y el pueblo descansa esa noche como niño de familia bien, después de haber escuchado la retahíla de regalos que los Reyes Magos le traerían por solicitud de sus padres.

Cómo se produjo?. No se sabe; los más sencillos, creen en lo de la equivocación; los más retorcidos, entienden que fué una jugada de la derecha que, ante una oposición de ocho contra nueve y con planteamientos rigurosamente críticos, con intereses varios por medio y un déficit de líderes natos en sus filas; parecía más bien una obra de fina orfebrería política que simple equivocación. Los que creen en esta posibilidad la refuerzan con argumentaciones al estilo: "después del caso andaluz del voto de censura a un alcalde ¿por qué no han probado esa posibilidad para el caso de Calviá?, o con aquello de que en caso de que hubiera votación de censura y consecuentemente nueva elección de alcalde de nuevo saldría elegido el alcalde socialista pero, en esta ocasión en votación cruzada entre los contendientes.

Habría que añadir que alguna de estas cábalas podrían tener cierta aproximación en meses atrás, donde el matrimonio entre los actuales grupos, en la actualidad en la oposición, atravesaba su luna de miel pero, que ahora con divorcia a toda regla entre ambos grupos, tal posibilidad difícilmente tendría lugar.

En definitiva que, contra escrutinio, tenemos alcaldía de izquierdas en el Ayuntamiento de Calviá y que pronto en su andadura al frente del gobierno local cruzará el paso del ecuador y, mientras tanto, el pueblo que soñó con soluciones o alternativas nuevas, válidas y eficaces para sus problemas al paso del tiempo, al ver que no venían, empezó a desencantarse y programar su sueño para otra ocasión. La justificación a ese desencanto se quiere encontrar en lo que se quiere dar a entender por correlación de fuerzas; lo que obviamente

viene explicado por la debilidad numérica de grupo socialista frente a la derecha. Debilidad que se constata por la aplicación de una política continuista en el Ayuntamiento; donde los grupos fácticos hacen valer sus reglas de juego con cierta facilidad y, en donde, a pesar del entusiasmo de socialistas por proporcionar un sesgo diferente en la resolución de problemas, están corriendo el riesgo de ser meros gestores o conductores de una máquina impelida por tal inercia que les resulta difícil controlar. Es aquí que se pueda comprender lo que en símil literario se quiere dar a entender al decir que "El Ayuntamiento de Calviá es una locomotora de derechas tirada por la izquierda". Frente a esto se podrían lanzar a modo de reflexión algunos interrogantes tales como ¿es el pago o tributo de la izquierda ante su bisonería política? o lo que está ocurriendo es el resultado de una inteligente táctica del establishment que, frente a un mayor carisma político de líderes de izquierdas, no regateen esfuerzos en suplantar a los suyos por éstos en pro a una mejor salvaguarda de sus intereses?.

De cualquier forma, la izquierda que gobierna el Ayuntamiento de Calviá aún tiene su asignatura pendiente y conviene, en estos dos escasos años que le quedan, bien desde el gobierno donde está pero con planteamientos nuevos y decididos, o bien desde la oposición, desde donde también se gobierna y a veces mejor que desde el poder, por lo menos con según que poder, reestructurar sus planteamientos en pro a conseguir el entusiasmo del pueblo que espera impaciente.

Si ello se realiza, la expresión alarmista a la que antes me he referido de "se nos han escapado 20 años de poder socialista para Calviá", puede que sólo quede en simple expresión.

Zenemí

Zenón

SENSE TU QUE SERIA...?

La vida sense tu, que seria?. Seria soledat?. Seria, avorriment?. Seria buida?. Pentura seria plenitat?. Seria... Què eria?. No ho sé.

El meu ideal és tan utòpic que ni jo mateix el puc definir clarament.

No vull donar tristor, no vull donar frustració, vull compartir intensitat de vida, vull assaborir amb tu la nostra realitat. Però, això és possible?. Anam pels mateixos camins? Somniam, els mateixos somnis?. En un principi va ser blanc, després va ser rosa, ara és verd, demà què serà?. Voldràs el que jo vulgui?. Estimaràs el que jo estimi?. Què serà, llavonses, de nosaltres?. Serà foc?. Serà gel, o només serà tebior?. El foc crema, el gel glaça, Què és el millor?. Diuen que el millor és trobar el just mig. L'hem trobat, o ja l'hem perdut?. Tens esperança?. Jo ja no sé si em resta una mica, crec que sempre l'he tenguda i mai m'ha recompensat, per això mateix no sé si em resta. Tu em dius, que si, que la vida és per viurer-la intensament, minut a minut, segon a segon, però, que em resta del que feia el meu padri quan es pasava el dia assegut davall de l'olivera esperàs que tombàs el sol per recollir les cabres a l'estable?. Què em resta d'aquells dies en que mumare al veure aparéixer el primer nigul del dia recolliaben aviat els secalls d'aubercocs que tres quarts abans havia posat al sol?. Què sents tu, què sent jo, quan trebucam el brou amb patates dins el "robot de cuina" i amb dos segons d'espitjar el botonet, surt el puré fet, o què sents quan agafes la moto i te'n vas a fer el vermut a Alcudia, i tornes al cap de una horeta i mitja a dinar a ca nostra?. És això, viure intensament?. O pentura és dormir tot el mati mperque el vespre abans nos hem colgat tard beguent unes copes al "Villarrio".

La vida no és amarga, simplement és aspre, això vol dir que no t'agrada del tot i fas carusses però al igual que l'aspre taronja, la menges, la vius, i jo no vull tan sols fer les carusses sinó que les vull fer tranquil, conscient i lliurement. Si tu segueixes pensant igual com abans, la vida sense tu, que seria?. Seria soledat, seria avorriment, se-

ria buida. No seria, alegria, no seria plenitat, seria... tu, també, ho saps, que seria?.

JAUME

Pinturas y Decoración

PALMER

Telf. 67 04 73.
Es Serral. 36. CALVIA.

DECORACION
IMITACIONES
PAPELES PINTADOS
SABICES
LACADOS
MOQUETAS

SABIEU QUE...EL DESERT NOS INVADEIX?

A tot el món es dona aquest fenomen, però hi ha un parell de països, entre ells Espanya, en que la desertificació se veu ajudada per la ma de l'home, se diu que cada any a n'el nostre país se'n va una quantitat de terra a la mar equivalenta n'el penyo de Gibraltar, això és degut al vent i a les torrentades però les regions més afectades són justament les de més sequia i duresa de clima (vent, aigua, sequia, contrastes tèrmics...) Després de tot això l'home afegeix les tallades massives d'arbres, els incendis provocats o fortuits, les urbanitzacions descontrolades, usos agropecuaris viciosos d'enginyeria de tot tipus (carreteres, industries, mines) i d'altres.

Però si a Almeria, Murcia i Granada la situació és greu, no ho és menys a altres zones del país, hi ha càlculs que indiquen que el desert ha avançat en un 30% del territori espanyol uns 150.000km².

Ja sabeu que hi ha en el món deserts de clima càlid i deserts de clima fred, la majoria dels deserts se troben dins el primer tipus, el els carecteritza és la manca de pluges i per tant l'ausència

de vida vegetal i animal, aquesta situació no és exactament la que passa a Espanya però sí que és preocupant l'extensió que estan agafant aquestes zones de tipus desèrtiques o semi desèrtiques que abans no ho havien estat. A part d'això hem de contar amb l'erosió que és el primer aliat de la desertització, si aquesta és natural no és tan preocupant com quan aquesta és afavorida per la mà de l'home. Per exemple la formació dels sols agrícoles, necessita, períodes de milions d'anys. L'agricultura té ventafes perills, aquests darrers són que si se fa aquesta d'una manera exhaustiva o molt accelerada, la terra s'empobreix, perd capacitat productiva i a la llarga arriba inclús a desaparèixer. També altra forma d'ajudar a la desertització és l'aprofitament massiu i brutal dels boscs, també la ramaderia ajuda (sobretot la d'alta muntanya) a eliminar nombrosos boscs per obtenir pastures, la manca de plantetjament urbanístic en assentaments industrials i de segona residència, els traçats de les vies de comunicació, l'excesiva pressió en zones d'espargiment, certes activitats esportives (motocross, esquí...) així com repoblacions forestals que a vegades han destruït la flora

autòctona, són altres causes d'erosió i que són les bases pel procés de desertificació que nos amenaça. Hi ha quinze províncies espanyoles que tenen un índex de desertificació de més d'un 40% entre elles esteim noltros (Mallorca) n'hi ha una que en té un 72%, (Almeria), Granada un 61%, Murcia 18% i onze províncies més que estan entre el 20 i el 30%.

Un altre risc el constitueix la salinització, que surt quan les aigües dolces subterrànies del litoral mediterrani són contaminades per l'aigua salada de la mar. A part de la manca d'aigua per aquest motiu i per la sequia, és que s'ha multiplicat el consum d'aigua dolça per cent en menys de mig segle (ús domèstic, agrícola i industrial).

Tot això fa que ens plantejem la necessitat de invertir els signes dels processos humans que destrueix el sol, per evitar que el desert nos invadesqui.

Informació tretada de la revista CONOCER nº19. "El desierto nos invade" A. ROZALEM i P. CORTES=

ROSELLES I MADUIXES

JOAN SALVA

construccions

calvia

**Ultramarinos MIR y
Pescados Puerto de
Pollensa**

Tel. 67 02 06

C/ Ca Na Cucó, 4.

CALVIA

*Un sol
fi:
Mallorca.*

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

SIEM TOTS MES MALLORQUINS

Tornam collir el fil de la història amb el nou període que encetava Mallorca, amb la conquesta pels catalans. Amb ells ens arribava una llengua nova romànica, això vol dir que havia nascut de l'antic llatí, que parlat pel poble havia format el català, així com el castellà, el galeg, el portugués, el francès, l'italià, el rumà...

Aquesta llengua, el català, se va convertir llavors en la llengua de Mallorca, i va ser l'única oficial durant prop de 500 anys, per tant té una història molt més llarga-quasi el doble-d'oficialitat que la llengua que s'ens imposà després, el castellà, que només fa prop de 270 anys que ho és, però si hem d'esser realistes, el poble mallorquí no ha deixat des de fa més de 750 anys de parlar la llengua catalana que ens dugué Jaume I, i en veritat no fa més de 40 anys que parlem en castellà. Tot això ho vull dir per a deixar ben clares les arrels de cada un dels dos idiomes oficials, molt més antigues i arrelades, idò les catalanes, que les castellanes.

Tornem a la història i anem a conèixer que va succeir al rei En Jaume a Mallorca. Va ser el seu fill Jaume, el rei Jaume II de Mallorca, que començà a regnar en el Regne de Mallorques l'any 1311. Jaume II jurà els privilegis i les franqueses que son pare havia otorgat. Se va casar amb Esclaramonda de Foix i tengué sis fills: Jaume, Sanç, Ferran, Felip, Elisabet i Sança.

L'any 1279 es va firmar el Pacte de infeudació entre el rei de Mallorca ambdós fills de Jaume I. El rei d'Aragó, Pere, sempre havia pretés que les terres del Regne de Mallorca estiguessin sota els seus dominis i va aprofitar la primera ocasió per a aconseguir-ho, mitjançant el dit pacte, que feia feudatari seu, al seu germà Jaume II de Mallorca. De llavors ençà, el rei de Mallorca hauria de fer homnatge al Rei d'Aragó sempre que aquest ho demanàs.

Jaume II no restà conforme amb el pacte i quan la illa de Sicília restà sense rei, perquè havia mort a mans del francès Carles d'Anjou, arribà l'oportunitat per a rompre aquell pacte. L'assumpte fou que el que tenia el dret de successió

a Sicília era el seu germà Pere, que va ocupar l'illa, a les hores en mans del francès Carles d'Anjou, però això no agrada al Papa, que temia al poder expansiu de'n Pere. El Papa per tant excomunicà a n'En Pere i alliberà als cristians de l'obligació d'obeir-lo. En Jaume II aprofità l'ocasió i deixà passar per ses terres del Sud de França als exèrcits francesos per envair Catalunya.

Els francesos no aconseguiren envair Catalunya, però deixaren malferit a En Pere que encarregà a son hereu Alfons l'invasió de Mallorca. Així ho va fer n'Alfons, que ocupà la ciutat sense vessar una gota de sang, ni fer cap saqueig. En Jaume II era fora de Mallorca. Només el castell d'Alaró resta feal a Jaume II i segons la tradició, quan fou conquerit, dos dels seus defensors foren rostits vius sobre unes esgrelles. Eren en Cabrit i en Bassa. N'Alfons morí em 1291.

En 1295 se firmà la pau d'Anagni entre els catalans entre els catalans, el Papa i els francesos, per la qual el nou rei d'Aragó, en Jaume II, nebot del de Mallorca li tornava tots els territoris, mantenint el pacte de infeudació de 1279.

Després de totes aquestes guerres en Jaume II de Mallorca va dedicar-se a organitzar el regne. En aquest temps es realitzaren la Seu, el Castell de Bellver, els Palaus de l'Almudaina, de Valldemosa, de Manacor, de Sineu, les fortificacions d'Alcúdia i de Capdepera i la fundació de nombroses viles.

Els nous pobles serien regits per un jurat, les grans viles (Inca, Pollença, Sineu, Sóller, Manacor i Lluçmajor) serien regides per dos jurts. La gent, que habitava al camp en sa major part s'aniria atracant poc a poc a viure dins aquests nuclis constituïts.

Jaume II moria l'any 1311. El succeí el seu fill Sanç.

Pep Rubio.

Volvemos al hilo de la historia con el nuevo período que iniciaba Mallorca con su conquista por los catalanes. Con ellos nos llegaba una lengua nueva, románica, lo que quiere decir que había nacido del antiguo latín, que hablado por el pueblo había formado el catalán, así como el castellano, el gallego, el portugués, el francés, el italiano, el rumano, ...

Esta lengua, el catalán, se convirtió entonces en la lengua de Mallorca, y había de ser la única oficial durante cerca de 500 años, por tanto tiene una historia mucho más larga -casi el doble de oficialidad que la lengua que se nos impuso después, el castellano, que sólo hace cerca de 270 años que lo es, pero si somos realistas, el pueblo mallorquín no ha dejado desde hace más de 750 años de hablar la lengua catalana que nos trajo Jaime I, y en verdad no hace más de 40 años que hablamos en castellano. Todo esto lo digo para dejar bien claro las raíces de cada uno de los dos idiomas oficiales, mucho más antiguas y enraizadas, pues las catalanas que las castellanas.

Volvemos a la historia y vamos a conocer lo que sucedió al rey Jaime I en Mallorca. Fue su hijo Jaime, el rey Jaime II de Mallorca, que comenzó a reinar en el Reino de Mallorques el año 1.311. Jaime II juró los privilegios y las franquicias que su padre había otorgado. Se casó con Esclaramunda de Foix y tuvo seis hijos: Jaime, Sancho, Fernando, Felipe, Elisabet y Sancha.

El año 1.279 se firmó el Pacto de infeudación entre el rey de Mallorca y el de Aragón, ambos hijos de Jaime I. El rey de Aragón, Pedro, siempre había pretendido que las tierras del Reino de Mallorca estuviesen bajo su dominio y aprovechó la primera ocasión para conseguirlo, mediante dicho pacto, que hacía feudatario suyo a su hermano Jaime II de Mallorca. Desde entonces, el rey de Mallorca habría de hacer homenaje al Rey de Aragón siempre que éste lo pidiera.

Jaime II no quedó conforme con el pacto y cuando la isla de Sicilia quedó sin rey, porque había muerto a manos del francés Carlos de Anjou, llegó la oportunidad para romper aquel

pacto. El asunto fue que quien tenía el derecho a la sucesión al trono de Sicilia era su hermano Pedro, que ocupó la isla, en aquel entonces en manos de los franceses, pero esto no gustó al Papa, que temía el poder expansivo de Pedro. El Papa, por tanto excomulgó a Pedro y liberó a los cristianos de la obligación de obedecerlo. Jaime II aprovechó la ocasión y dejó pasar por sus tierras del Sur de Francia a las tropas francesas para invadir Cataluña.

Los franceses no consiguieron invadir Cataluña, pero dejaron malherido a Pedro que encargó a su heredero Alfonso la invasión de Mallorca. Así lo hizo Alfonso, que ocupó la ciudad sin verter ni una gota de sangre, ni hacer ningún saqueo. Jaime II estaba fuera de Mallorca. Sólo el castillo de Alaró le permaneció fiel y según la tradición cuando fue conquistado, dos de sus defensores fueron asados vivos, sobre una parrilla. Eran Cabrit y Bassa. Alfonso murió en 1291.

En 1295 se firmó la paz de Anagni entre los catalanes, el Papa y los franceses, por la cual el nuevo rey de Aragón Jaime II, sobrino del de Mallorca le devolvía todos los territorios, manteniendo el pacto de infeudación de 1279.

Después de todas estas guerras Jaime II de Mallorca se dedicó a organizar el reino. En este tiempo se realizaron la Catedral, El Castillo de Bellver, los palacios de la Almudaina, de Valldemossa, de Manacor, de Sineu, las fortificaciones de Alcudia, de Capdepera y la fundación de numerosas villas.

Los nuevos pueblos serían regidos por un jurado, las grandes villas (Inca, Pollensa, Sineu, Sóller, Manacor y Lluchmajor) serían regidas por dos jurados. La gente, que habitaba en el campo en su mayor parte iría despacito haciendo sus casas en estos núcleos constituidos.

Jaime II moría el año 1311. Le sucedió su hijo Sancho.

Pep Rubio.

ALGO SOBRE MATANZAS

Es verdad que matar el cerdo ha perdido efectividad. Que hacer matanzas no tiene el interés ni el calor de antes. Y que asistir a matanzas no responde a pasar un buen día ni a celebrar una fiesta entre familia, amigos y vecinos coma hace cincuenta años. Es ahora solamente acudir a ayudar a resolver un pesado i delicado trabajo, com es la elaboración de la sobrasada, longaniza y botifarrones.

Valorar la importancia que en los pueblos tenía el hacer matanzas, principalmente entre las familias campesinas econmicamente, era mucha. Tanta, que el poder depender la despensa de unas perchas llenas de embutidos, tocino y carne salada era como tener un supermercado en casa. Si alguna vez alguien por decir algo preguntaba que tiempo podía durar aquello, se le respondía mas o menos con esta juiciosa respuesta:- "Sa ganiveta fa es tall". Pero, como la costumbre es la costumbre, al volver el año siguiente a sacrificar al animal para hacer nuevas matanzas, no faltaba en la mesa la típica "culera", sobrasada que se hacía de la parte del intestino denominada recto, que por ser la más hermosa de todas, se guardaba para comer después de las tradicionales sopas al terminar de limpiar y trocear el puerco.

Otras importantes valoraciones podríamos sacar a relucir de las matanzas de aquellos tiempos. Diría yo, que la más bella, la más íntima y la mas pura, es aquella escena de los niños a los que no se les escapa nada, inspirados por su inocencia y sintiendo ganas de colaborar, se les pone la cara seria y con la mirada fija y ojos saltones dicen: yo le aguantaré por la cola!, yo también!, reponde otro, no! Tú por las orejas! Es tremendo esto!. Com es tremendo el momento que las niñas ilusionadas y sonrientes se ponen el pequeño y original "canyonet" que se miran unas a otras, contentas al verse ataviadas con aquel paño que les hace sentirse mayores y como si algo hubiese cambiado en ellas.

Los viejos, a los que ya nada sorprende, si no estuvieran, su honorable

presencia haría falta. Les espera un trabajo de cuatro horas de duración "coure es camayots". De la pericia y experiencia depende el que durante la cocción no se revienten las piezas. Sus compañeras que hace rato llevan puesto el vistoso y rayado "canyom" (se llama así esta prenda por ser el hilo de ésta sacado del cáñamo) después de tantos años de dirigir la empresa, no pueden resignarse a ceder el puesto a las jóvenes ni a quedar inactivas. Pero entretanto pasan a cuidar de algún pequeño, o pelar patatas en la cocina.

Durante la gran diada varias rondas eran repetidas por alguna guapa joven de anís e higos secos. La bebida alegraba aquellos cuerpos que continuamente trabajaban como si fuese una tasa, el terminar la tarea a la puesta de sol.

La cocinera que ya tenía la suculenta y abundante cena preparada, al enterarse que todo estaba listo, gritaba y decía: todos a la mesa, la cena esta servida!.

Así terminaban siempre la última etapa de las matanzas, con una gran cena, que al estar regada con un buen vino, al terminar, animados los comensales empezaban contndo chistes y acababan cantando y bailando.

Seguiremos hablando de matanzas. El caso lo requiere y el momento es oportuno. Pero esta vez, de unas, que no pierdan efectividad, sino que a medida que pasan los años desde que se pusieron en marcha, las están recobrando, son mas apreciadas y mejor acogidas.

Me refiero a las que iniciadas, organizadas y dirigidas por la Caja de Ahorros "Sa Nostra" anualmente se llevan a cabo para solaz y recreo de todos los pensionistas de CAPdellá y Calviá, sin discriminación alguna en un amplio y confortable complejo turístico en la otra parte de la Isla.

Seríamos injustos y desagradecidos si delante de una idea tan maravillosa de tanto calor humano que nos acoge y nos distingue, no tuviésemos salidas del alma, unánimemente, palabras de agradecimiento, para dar las gracias

a estas personas que con su iniciativa y desvelos ha hecho posible un acto de esta naturaleza.

Fué el 10 de diciembre cuando un grupo de 120 compañeras alegres y contentos partíamos con dos autocares de las céntricas calles donde está ubicada "Sa Nostra". Camino hacia Manacor donde habian de efectuarse las matanzas. El día era claro, lucía el sol y no hacía frío. Incitaba a viajar. Por la carretera mientras avanzábamos, ver tantas cosas diferentes nos entretenía y nos entusiasmaba. También los campos que encontrábamos al seguir adelante, con sus variados cultivos llenos de promesas eran interesantes y despertaban expectación. Guardaremos un grato recuerdo de todo lo importante que hemos visto a través de los diversos paisajes y pueblos por donde hemos pasado.

Al pararse los autocares en la gran explanada que tiene delante el gran edificio donde tienen lugar las matanzas, primera etapa de nuestro recorrido, entramos en un patio donde unos camareros nos estaban esperando para obsequiarnos con una ración de "coca amb verdura". Mientras comíamos y bebíamos vino y otras bebidas gaseosas, mirábamos al matarife que después de haber matado al cerdo lo limpiaba, para que a las 2, hora de la comida pudiésemos probar su carne y un delicioso frito.

Acabado de comer y de curiosear por allí volvimos a los autocares para dar un paseo por aquellos alrededores, para muchos, desconocidos, que nos gustaron mucho. Paseando por la playa de Cala Millor para que nos deleitásamos en recorrerla. Es una playa grande, arenosa, muestra de respeto a la naturaleza, tiene jardines, paseos y plazas, donde el turista puede pasear tranquilo y reposar en unos bancos. Los hoteles y bloques de viviendas tanto en calidad como en cantidad, no se diferencian de los que hay en las otras playas de Mallorca.

Pasada un hora y media volvimos a los autocares para regresar a aquel lugar que sería nuestra casa aquel día, para comer unas buenas sopas y un frito de matanzas. Así fué, comimos, bebimos

buen vino a gusto, no faltó la fruta ni el buen café, ni el coñac ni los licores.

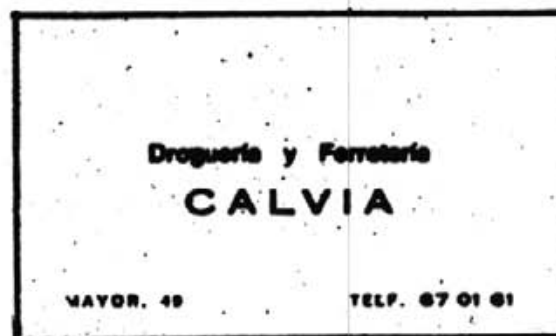
Al acabar el banquete charlamos, reimos un rato, el vino y los licores nos habían animado, y creo que el cuadro que representábamos visto un poco de lejos no parecíamos ancianos de 80 años, aunque muchos no los tenían.

De vuelta a los autocares para regresar a casa nos obsequiaron con "un present" que consistía en dos botifarrones y una lloganiza. Los motores hacía un rato que estaban en marcha, nos colocamos, pero aun teníamos que hacer una parada, visitar las perlas orquídeas. Así fué, unos las visitaron y otros no, pero a todos, Juan, el que dirigía la fiesta al estar sentados otra vez en el autocar nos regaló a cada uno una hermosa perla y un paquete de medio kilo de "suspiros de manacor" bizcochos muy apreciados.

Estas atenciones y regalos que recibimos, son una prueba mas del fraternal interés y de continuidad que pone la Caja a nuestro favor para que este ir a las matanzas se mantenga y consolide.

La última etapa de esta gran jornada emprendida hace más de una hora en Manacor está a punto de terminar. Por lo satisfechos que estamos todos parece que al llegar a término los apretones de manos al despedirnos y el que el año que viene tengamos salud para poder volver, será la nota dominante.

Julian Vicens.

**RADIOGRAFIA
DEPORTIVA**

DICIEMBRE 1.984

Hemos finalizado el año 1.984 y con él algunos de nuestros equipos acabaron la primera vuelta, y para otros a punto de terminar, por lo que no está de mas hacer un pequeño balance de lo hecho por nuestros representantestes, en sus respectivas categorías.

Estableciendo un orden por antigüedad, empezaremos por el ahora denominado COSTA DE CALVIA. Este equipo, desde su ascenso a tercera division , por estas fechas nunca había estado tan bien situado en la tabla clasificatoria, pues se halla en la novena posición con 19 puntos y un positivo, (pese, insisto, al diario Ultima Hora), teniendo por detrás de él a equipos de renombre. A tenor de sus resultados, ocupa el puesto que le corresponde en el centro de la tabla, pues en 18 partidos ha ganado 9, empatado uno y perdido 8. Su delantera es una de las mas realizadas del grupo, con 26 tantos, siedo superada por la de tres equipos. En cambio en defensa es de que han encajado muchos goles, 26 tambien. Solo hay 5 ò 6 equipos que lleven mas goles en contra.

Resumiendo, mejor delantera que defensa.

En cuanto al CADE de Paguera, ha terminado el año en cuarta posición con 24 puntos en 18 partidos y 6 positivos. Ha ganado 9, empatado 6 y perdido 3, con 35 goles a favor y 22 en contra, cosa que no está nada mal. En relación con la temporada anterior nada podemos destacar, pues este equipo desde que subió a preferente siempre está ahí, en los puestos de cabeza y jugando la liguilla de ascenso, cosa que hasta ahora no ha logrado. Esperando que la temporada actual 84-85 lo consiga.

Por lo que respecta al C.D. SANTA PONSA algo hay que destacar que difiere de las otras crónicas. Ya perdió su imbatibilidad, lo que quizás redunde en su beneficio, pues sus rivales ya no tienen el aliciente de ver quien será el primero que le gane. De su clasificación ¿qué decir? Sigue en cabeza después de 14 partidos, de los que ha ganado 12, empatado 1, y perdido 1, sumando 25 puntos y 11 positivos. Ha marcado 41 goles y ha encajado 17. Eso sí, perseguido de cerca por el Marratxí y Feriollensa a 2 y 3 puntos respectivamente. Que no se duerman en los laureles, y logren este año el ascenso, que el pasado se les negó por esas cosas del fútbol.

A los 3 equipos, directivos y afición, desde esta sección, les deseamos un Feliz y deportivamente próspero Año Nuevo.

Que así lo veamos.

S. Barceló.

Tercera División

MALLORCA AT.	18	13	2	3	38	11	28	+10
Museve	18	11	5	2	22	8	27	+9
At. Baleares	18	12	3	3	26	10	27	+9
Portmany	18	11	3	4	30	17	25	+9
Castellón	18	10	2	6	27	16	22	+2
Esportiu	18	9	4	5	28	22	22	+6
S. Mibonés	18	7	7	4	26	19	21	+3
Elsas	18	7	6	5	25	21	20	+2
Albat	18	6	7	5	21	18	19	+1
Costa Calvi	18	9	1	8	26	26	19	-1
Ferriol	18	6	6	6	26	23	18	-4
Bell	18	7	4	7	18	18	18	-4
Alaró	18	5	4	9	20	29	14	-2
Felanitx	18	5	4	9	15	24	14	-4
Miraflores	18	5	3	10	22	29	13	-5
At. Castellón	18	6	1	11	13	24	13	-5
Artá	18	4	3	11	20	33	11	-7
Portman	18	4	3	11	16	32	11	-7
Porto Cristo	18	3	4	11	11	26	10	-8
Xàtiva	18	2	4	12	8	32	8	-10

Regional Preferente

SANTANYI	18	11	4	1	34	17	28	*10
Castell	18	11	4	3	40	15	26	*6
Castell	18	10	4	4	46	13	24	*8
Castell	18	9	6	3	35	22	24	*6
Castell	18	11	2	5	35	23	24	*8
Campos	18	8	6	4	20	13	22	*2
Andrés	18	8	6	4	28	22	22	*4
R. Victoria	18	9	4	5	34	20	22	*6
Montañá	18	9	3	6	32	25	21	*1
Sancti	18	7	4	7	23	29	19	*2
Pollença	18	4	8	6	19	25	16	
Bisbal	18	5	4	9	22	27	16	-2
Espeña	18	3	8	7	18	29	14	-3
Cultural	18	4	4	10	16	36	12	-5
Libertades	18	3	4	11	18	34	10	-10
Saï Salim	18	4	2	12	22	46	10	-8
Arenal	18	9	3	12	22	39	9	-11
Ca'n Picafort	18	1	6	11	13	34	8	-12

Segunda Regional

SANTA PONSA	14	12	1	1	48	17	25	*11
Montañá	14	10	3	1	48	13	23	*9
Ferriolense	14	11	0	3	37	14	22	*8
Colares	14	9	2	3	23	18	20	*6
Consell	14	9	2	3	31	27	20	*6
Sant Bartolomé	14	7	3	4	25	11	17	*3
Castell	14	6	5	3	25	16	17	*3
Pollença	14	5	4	5	14	16	14	
Santa Maria	14	4	5	4	12	15	14	
Pta de Sta Teia	14	5	3	6	28	23	13	-1
Bonilla	14	3	4	7	24	35	10	-4
Llucmajor	14	4	2	8	13	25	10	-4
Ca'n Comas	14	4	1	9	22	23	9	-5
San Jaume	14	3	3	8	12	23	9	-5
A. Vivero	14	4	1	9	12	23	9	-5
A. Llobi	14	2	4	8	11	32	8	-6
Mollat	14	2	2	10	15	35	6	-6
A. Victoria	14	2	2	10	17	45	6	-8

CLASSIFICACIONES PRIMER TROFEU A LA REGULARITAT - VEINATS

	Partidos	Puntos
1 Kubalita	15	29
2 Nico	17	28
3 Seguí	17	26
4 Thomas	16	25
5 Fernando	16	24
6 P Antonio	13	21
7 Varela	13	20
8 Roca	14	20
9 Luis	15	20
10 Xamena	12	19

Hasta 18 clasificados

CADE DE PAGUERA

1 Mingorance	18	42
2 López	17	34
3 Martínez	15	31
4 Campos II	14	30
5 Enseñat	16	30
6 Ribera	16	28
7 González	12	26
8 Cazorla	12	23
9 Fernández	15	22
10 Cámara	9	19

Hasta los 20 clasificados

"la Caisa"
a Calvià

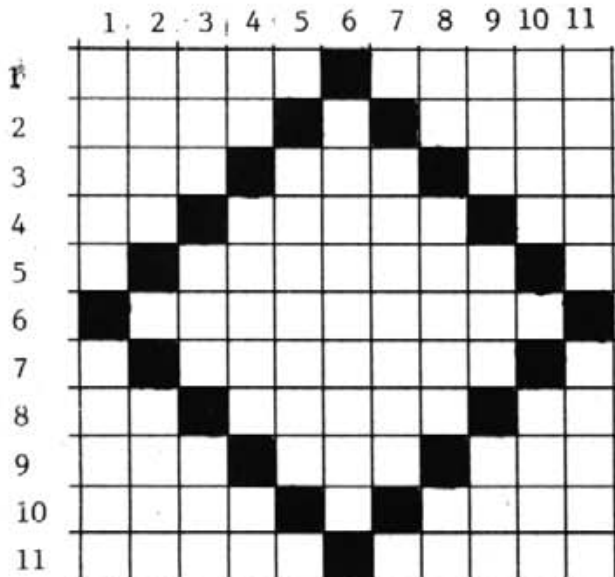
CARPINTERIA
CALVIA

Hnos. INSERTE

C/ TRANSFORMADOR, 5/N - TEL. CALVIÀ - MALLORCA

CRUCIGRAMA

HORIZONTALES

1.-Vaso Sagrado-Severidad escrupulo-
sa.-2.-Al reves, carta de baraja.-Con-
sonante.-Tacha, defecto.-3.-Titulo inglés
-Calcio.-Rio gallego.-4.-Matricula espa-
ñola.-Habitan, residen.-Repetido, canción
de cuna.-5.-Vocal.-Localidad de Tarrag-
ona.-Consonante.-6.-Preposición.-Estima-

ción.-7.-Vocal.-Persiguienes y cobra-
ses animales salvajes.-Consonante.-
8.-Sociedad anónima.-Limpio, doy condi-
ciones de salubridad.- Acude, se desplaza
9.-Amarro.-Cereencia total de una cosa.-
Hijo de Adán y Eva.-10 Proyectil.-Conso-
nante.-Sin compañía, femenino.-
11.-Natural de Astrurias.-Relativo al
coro.-

VERTICALES

1.-Esamilla que se forma en la raiz
de los cabellos.-Empleaba.- 2.-Al re-
vés, cosa inverosímil.-Consonante.-
Amarras.-3.-Preposición.-Al revés, hijo
de Noé.-Letras de un personaje de la
Historia Sagrada.-4.-Forma de pronombre.-
Oteas, percibes.-Vocales.-5.-Consonante.-
Caparazones.- Consonante.-6.-Nombre
de mujer.-Licor.-7.-Consonante.-Limpiasen
aseasen.-Consonante.-8.-Forma de pro-
nombre personal, al revés.-Natural de
Nemea, ciudad de Grecia antigua.-Voz
del arriero.-9.-Fluido aeriforme.-Movi-
miento convulsivo del aparato respirato-
rio.-Religiosa.-10.-Oxido de hiero.-
Consonante.-Cilindro de cera o sebo
que sirve para alumbrar.-11.-Aplicase
a las cosas cuyas partes están separadas
más de lo regular.-Relativo al nacimien-
to.

EXPLOTACION DE APARTAMENTOS TURISTICOS

Jardín del Sol	Mini Follés
Caesar's	(Pto. Andratx)
Acapulco	Jardín de Playa

INFORMES Y RESERVAS:
EDIFICIO PALMIRA - SES ROTES VELLES
Tel. 69001-690966-691312-690264
Télex 68783 PAMO-E. Sta. Ponça (MALLORCA)

Juguetes Gual

C/. Mayor, 16
Tel. 67 0190
Calviá - Mallorca

Iglesia de Calvià, óleo, 55 x 46 cm.

ILSA RITZOW

presenta

«Mallorca Romántica»

Paisajes y Bodegones al Óleo

CALVIÀ

SALA DE CULTURA «SA NOSTRA»

exposició que es va fer

Del 15 al 26 de Diciembre de 1984

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"